

MEDI AMBIENT

Objectiu: reduir captures no desitjades

Els biòlegs busquen la manera d'evitar les morts accidentals d'aus marines associades al palangre

ALBERT PUNSOLA
BARCELONA

La pesca de palangre consisteix a llançar des del vaixell una línia de la qual pengen un gran nombre d'hams. La corda pot tenir diverses llargàries, des de pocs quilòmetres fins a 20, i enfonsar-se a més o menys profunditat. En el moment en què els pescadors la deixen anar els ocells marins volen directes cap als hams per menjar-se'n els esquers. Les gavines ho fan a la superfície, però altres ocells com les baldrigues es poden capbussar fins a 20 metres sota l'aigua. En els dos casos el resultat és el mateix: part de les aus moren ofegades en quedar enganxades a l'ham.

“Es va començar a ser conscient d'aquest problema, que és global, quan es va detectar un declivi important de les poblacions d'albatros i es va relacionar amb la pesca de palangre que es feia al voltant de l'An-

tàrtida”, explica Jacob González-Solís, professor del departament de biologia animal de la Universitat de Barcelona i director d'una recerca sobre les captures accidentals d'aus marines pels palangrers de la costa est de la Península. La recerca se centra en bona part a Catalunya, que té la flota de palangrers més gran de la zona, amb unes 60 embarcacions. Aquestes barques solen tenir entre 7 i 15 metres d'eslora i en una operació convencional poden arribar a calar uns 2.000 hams.

Les aus més afectades pertanyen a quatre espècies endèmiques del Mediterrani: la baldriga mediterrània, la baldriga cendrosa, la gavina corsa i, molt especialment, la baldriga balear, que està classificada en perill crític d'extinció per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura. “La mortalitat adulta en aquestes espècies –assenyala González-Solís– és l'aspecte clau i el més preocupant perquè els ocells marins solen tenir una vida

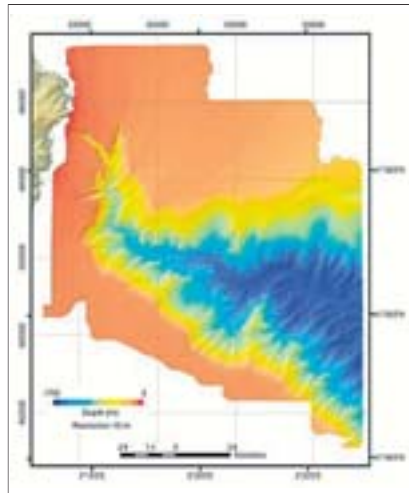
llarga amb una maduresa sexual endarrerida i amb poca fecunditat, de manera que si mor un exemplar adult es perd la major part del seu potencial reproductor i la continuïtat de l'espècie es posa en perill”.

La recerca es du a terme amb un important treball de camp. Un membre de l'equip, Verònica Cortés, s'embarca periòdicament amb diversos palangrers i anota tots els incidents. L'experiència ha revelat fins ara situacions diferents. En un sol dia s'han arribat a detectar captures massives de més de 100 baldrigues, però en la majoria no ha passat res.

Els mesos de maig i juny és quan hi ha més captures no desitjades. Coincideix amb un moment en què no hi ha pesca d'arrossegament. Aquest tipus de pesca utilitza una tècnica poc selectiva que consisteix a arrossegant una xarxa sobre el fons marí per capturar diverses espècies d'animals marins. Els que no tenen interès comercial són descartats i els pescadors els posen a l'abast dels ocells. Per aquesta raó baixa la necessitat de les aus de buscar més aliment en altres indrets com poden ser els vaixells de palangre. Aquest és un factor rellevant, però no l'únic, que influeix en les

L'arrossegament canvia el relleu del fons marí

La pesca d'arrossegament intensiva ha modificat de manera significativa el relleu del fons marí en només quatre dècades, segons un estudi publicat a *Nature* en què han

participat investigadors del Consell Superior d'Investigacions Científiques i de la Universitat de Barcelona. La investigació s'ha centrat en el canyó submarí de la Fonerà, també anomenat de Palamós, on s'ha demostrat que *llaurar* sistemàticament els sediments marins ha suavitzat el relleu natural i ha format una mena de bancals i terrasses en les zones on abans hi havia barrancs i un relleu més irregular.

“Els efectes sobre la biodiversitat marina d'aquest tipus de pesca són evidents en alguns llocs del món, com el fons de corals d'aigües fredes”, comenta Joan Batista Company, investigador del CSIC. “Tanmateix, en fons sedimentaris, algunes espècies d'interès comercial, almenys en les nostres aigües, no sembla que es vegin afectades de manera crítica”.

A l'esquerra, gràfic del canyó submarí de la Fonerà, amb la part nord més suavitzada. A dalt, imatge de la zona amb els solcs del llaurat. CSIC

a
ara

Seguiment
La recerca sobre la
captura accidental
d'aus es pot seguir
en directe través
del blog
mediterraneansea-
birdbycatch.blogspot.com.es

PESCAR OCELLS PER ACCIDENT

El palangre és una manera de pesca poc agressiva amb el medi ambient, però ha de buscar solucions a un problema associat: la pesca accidental d'ocells marins, que són capaços de capbussar-se, i que es llancen a buscar l'esquer i acaben agafats a algun dels diferents hams. VERÓNICA CORTÉS

captures accidentals, que també s'expliquen per la urgència que tenen els ocells d'alimentar les cries i pel seu comportament gregari.

La recollida de dades està en ple desenvolupament. Va començar el 2010 i acabarà el 2014. "Aleshores sabrem quina és la magnitud real del problema i podrem començar a mitigar-lo amb diferents estratègies", apunta Cortés.

Les solucions són conegudes. Una consisteix a reduir al mínim possible el temps que els esquers estan disponibles per als ocells, fent que el palangre s'enfonsi més de pressa mitjançant l'addició de pesos a la línia.

Captures

Hi ha dies que els pescadors agafen 100 baldrigues i dies que no se n'ofega cap

Una altra opció és restar atractiu als esquers utilitzant peix triturat en lloc de peix sencer.

També s'ha pensat a canviar l'estructura del vaixell per calar el palangre des de dins, així els ocells no tindrien accés als esquers. Aquesta seria la solució més efectiva, però també la més cara. Altres fórmules passen per establir limitacions al palangre durant les èpoques de més probabilitat de captures o habilitar àrees protegides. "Les estratègies hauran de ser específiques a cada regió perquè els vaixells, els mètodes de calar i les aus són diferents", conclou González-Solís.

Els pescadors, al costat de la recerca

La recerca sobre la incidència del palangre en les captures accidentals d'aus està finançada per la Fundación Biodiversidad i per la Universitat de Barcelona i compta amb la col·laboració de l'organització ambientalista SEO/Birdlife. Una de les particularitats d'aquesta recerca és el suport dels col·lectius de pescadors. Abans que comencés la investigació pròpiament ja s'havien recopilat algunes dades proporcionades per alguns palangrers cata-

lans durant quatre anys. Al llarg d'aquest període es van recollir uns 400 cadàvers d'ocells, una xifra que va constituir un punt de partida per a la feina posterior. Actualment la col·laboració es concreta a donar les màximes facilitats al treball de camp. Els palangrers són els primers interessats a aplicar solucions. Aquest fenomen és un obstacle a la seva activitat perquè disminueix el volum de peixos capturats i comporta un perjudici econòmic.

Amb l'ARA d'aquest diumenge

**Emporta't la targeta regal
amb 7 dies de diari i
1 mes d'accés digital**

gratuït

**TARGETA
REGAL**

a
ara.cat